

فراخوان دومین دوره جایزه جهانی ادبیات فلسطین با همکاری اتحادیه‌ها و تشکل‌های فرهنگی و ادبی منتشر شد. به گزارش مهر، برای پاسداشت‌خون‌شهادی‌راه آزادی فلسطین و مقاومت و نیز حمایت از مردم مظلوم فلسطین و مقابله با اشغالگری و کودک‌کشی و تبعیض‌نژادی رژیم صهیونیستی، «جایزه جهانی ادبیات فلسطین» در نوامبر ۲۰۱۹ تأسیس شده است. این جایزه بین‌المللی و غیردولتی است و با همکاری اتحادیه‌ها و تشکل‌های فرهنگی و ادبی برخی کشورهای اسلامی و دیگر کشورها برگزار می‌شود و در پی شناسایی و معرفی برترین آثار ادبی منتشرشده درباره موضوع فلسطین و مقاومت ملت فلسطین و آزادی قدس شریف و جنایت‌های صهیونیست‌ها در فلسطین و تقدیر از ادبا و نویسندگان و شاعران و ناشرانی است که در سراسر جهان، با قلم خویش، به دفاع از ملت مظلوم فلسطین برخاسته‌اند.

دومین دوره جایزه جهانی ادبیات فلسطین، بهترین آثار با موضوع فلسطین و مقاومت ملت فلسطین و آزادی قدس شریف و جنایت‌های صهیونیست‌ها در فلسطین را که در سال‌های ۲۰۲۱و۲۰۲۲و۲۰۲۳میلادی تولیدشده‌باشند،بررسی‌وانتخاب خواهد کرد. کتاب‌های ممتاز در این گروه‌ها بررسی و داوری می‌شود؛ داستان و شعر کودک، مجموعه داستان‌های کوتاه، رمان، خاطره، نمایش‌نامه چاپ‌شده، دیوان شعر، علاقه‌مندان به شرکت در این جایزه باید متن اسکن‌شده آثار خود به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، فرانسوی، روسی، مالایی، اردو، ترکی، اسپانیایی، چینی، ... در قالب یک فایل پی‌دی‌اف یا ژورد یا اصل کتاب را در دوتسنخه، حداکثر تا پایان مارس ۲۰۲۴میلادی مقارن با ۱۲فروردین ۱۴۰۳در سایت جایزه جهانی فلسطین به نشانی www.palintaward.com بارگذاری یا به دفتر دبیرخانه جایزه در تهران یا بیروت ارسال کنند.

مرد پروازهای خطرناک

درباره کتاب **سر به هوا** که زندگی شهید سرلشکر خلیبان عباس

اکبری راوایت می‌کند

بخش پرنگی از ادبیات پایداری را آثار روایی درباره شهدا تشکیل می‌دهد. «سر به هوا، یکی از این آثار است که زندگی شهید سرلشکر خلیبان عباس اکبری را به‌زبانی داستانی روایت می‌کند. شهید اکبری اول مهر سال ۱۳۳۲ در روستای «ابرجس» قم به دنیا آمد. تحصیلات خود را تا دریافت مدرک دیپلم در زادگاهش گذراند و در سال ۱۳۵۱ به استخدام نیروی هوایی درآمد. با آغاز جنگ تحمیلی، او ضمن انجام سورتی‌های مختلف پرواز شامل بمباران نیروهای زمینی دشمن و پوشش هوایی مناطق غرب و جنوب غرب جزو خلبانانی شمرده می‌شد که همواره آماده انجام خطرناک‌ترین مأموریت‌ها بودند. عباس اکبری سرانجام در ۲۸ تیر سال ۱۳۶۷ پیش از عملیات «مرصاد»، هنگام بازگشت از مأموریت بمباران بخشی از تأسیسات کرکوک، هدف اصابت گلوله‌های پدافند هوایی عراق قرار گرفت و به شهادت رسید.
پیکر این شهید پس از سیزده سال مفقودی در مرداد سال ۱۳۸۱ در قم تشییع و در گلزار شهدای علی بن جعفر^(ع) به خاک سپرده شد.
در کتاب سر به هوا، نوشته اکرم الف خانی آمده است: «چراغ گردسوز، لب پنجره بود. بوی نای کوچه خودش را به زور از درز پنجره به اتاق می‌کشاند. همه دورتا دور اتاق نشسته بودند و بچه‌ها وسط اتاق پلاس بودند. بی بی سکینه در صدر مجلس نشسته بود روی دو پتوی تاشده و بی‌گوشت و جان، و تکیه داده بود به یک جفت متکای لوله‌ای. بقیه قالی‌های اتاق، انگار کرم توی تشنان بود و بعد از ده دقیقه نشستن، نشیمنگاه را به خارش می‌انداخت. آن قدری از ازشان نمانده بود که بشود هنوز به عنوان قالی حسابشان کرد. مادر زیرچشمی محبوبه را نگاه کردو محبوبه هم زیرچشمی عباس را. چرخه نگاه‌های زیرچشمی، همیشه به همین جا ختم می‌شد. ننه زهرا همیشه، وقت‌هایی که توی بازار می‌چرخید، توی دهنش چادر عروس‌ها را به اندازه قد دختر برادارش، محبوبه اندازه می‌دزد و فقط آن‌هایی را زیر نظر می‌گرفت که گل‌های صورتی و بنفش داشتند و به رنگ صورت محبوبه می‌آمدند.»
این کتاب را انتشارات کتاب جمکران در ۲۲۸ صفحه منتشر ساخته است.

زین قنبر

علیرضا حیدری | مدرس ویراستاری

- ناوبراسته**

حماس اعلام کرد که هیاتی از رهبران این جنبش به ریاست اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس باسد ادمروز (دوشنبه) به دعوت جمهوری اسلامی ایران وارد تهران شده است.

- ویراسته**

حماس اعلام کرد که هییتی از رهبران این جنبش به ریاست اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس باسد ادمروز (دوشنبه) به دعوت جمهوری اسلامی ایران وارد تهران شده است.

- نکته**

نگارش واژه‌های همزه‌دار در زبان فارسی بنابر دیدگاه کتاب دستور خط فارسی، فرهنگستان زبان و ادب فارسی ضرورت ندارد براسم الخط عربی باشد. بنابر این، هبیت، فارسی‌شده هیأت است.

#زین-قدیاسری

بهترین سرمشق برای بچه‌ها

نگاهی به تعدادی از کتاب‌های داستانی رضوی که برای کودکان و نوجوانان نوشته شده است

تصویر ساز: محمدرضا دوست محمدی

جای سرسبزی که زمین‌هایش پوشیده از علف بود.
کوچه‌های تنگ و پیچ در پیچش از هر طرف به باغی می‌رسید. روستای دوره‌کودکی من آن قدر زیبا بود که بیشتر به رؤیا شبیه بود تا واقعیت. شاید هم به خاطر همین است که خیلی شب‌ها خواب آن زمان را می‌بینم.»
این اثر را انتشارات کتاب‌تارا در ۲۴ صفحه انتشار داده است.

- «صدای مهربانی»**، روایت یک کبوتر

صدای مهربانی: زندگی‌نامه هشتمین امام» را مژگان میرمحمدصادقی به نگارش درآورده و الهام ارکیا تصاویری جذاب را برایش رقم‌زده است. این کتاب روایتی ساده از زندگی امام رضا^(ع) را به دست می‌دهد، منتها راوی این سرگزشت، یک کبوتر به نام نوک حناست. داستان برای کودکان و نوجوانان نوشته شده است. و اما قسمتی از آن: «نسیم ملایمی پره‌های کبوترا را نوازش می‌کرد. آن‌ها سر تا با گوش شده بودند و به قصه نوک حنا گوش می‌کردند. کبوتر پیر این‌طور ادامه داد: «پادشاه مأمورانی به مدینه فرستاد تا امام^(ع) را به اجبار به قصرش در مرو ببرند. در این سفر طولانی امام^(ع) از شهرهای مختلفی گذشتند. به هر کجا می‌رسیدند، مردم شادی‌کنان به استقبال‌شان می‌شتافتند. به‌علاقه به دورشان جمع می‌شدند...»

«صدای مهربانی» را انتشارات جامعه‌القرآن الکریم در ۲۴ صفحه چاپ کرده است.

- نمونه‌هایی دیگر از ادای دین نویسندگان به هشتمین امام**

کتاب‌هایی با محوریت شخصیت و زندگی و فضایل و کرامات علی‌بن موسی‌الرضا^(ع) که برای مخاطب کودک و نوجوان نوشته شده‌باشد. کم نیست، نمونه‌هایی از این آثار را که احتمالاً مفید و درخور توجه است، در سطرهای بالا معرفی کردیم. پایان‌بخش این گزارش، معرفی چند عنوان دیگر از چنین آثاری است که فقط به نام آن‌ها و نویسندگان‌شان بسنده می‌کنیم: «مهربان‌ترین، قصه زندگی امام رضا^(ع)، نوشته مجید ملامحمدی، ۱۰۰ صفحه از امام رضا^(ع)، به قلم مژگان شیخی، «مهربان‌تر از باران: حکایت‌هایی از زندگی امام رضا^(ع)» اثر افسانه موسوی گرم‌رودی، «زیارت‌نامه برای زائر کوچولو» نوشته مجتبی آموزگار، «غنچه همان گل است» به قلم سعید روح‌افزا.

«دعبل» پیش‌قراول شاعران رضوی

از آشنایی و زندگی پرفرازونشیب دبعل خزاعی، شاعر اهل بیت^(ع) و همسر سازش‌ناپذیرش، ژلفاست. در این کتاب، فصل‌هایی از زندگی دبعل در زمان امام‌موسی‌کاظم^(ع) و امام رضا^(ع) به‌صورت داستانی روایت می‌شود. عشق میان او و ژلفا بستری جذاب برای ماجراهای تاریخی و اجتماعی فراوان عصر دبعل است. این کتاب نا‌زنین شاعرمان-که بیش از یک سال است او را از دست داده‌ایم-در خلوت و عزلت خود پژوهش‌های عالمانه‌ای انجام داده بود و از جمله درباره دبعل پژوهش درخوری دارد. غلامرضا رضایی سهل‌آبادی نیز پایان‌نامه‌ای با عنوان «اهل بیت در دیوان دبعل خزاعی، نوشته است که در آن، علاوه بر اینکه به دیگر آثار و اشعار دبعل اشاراتی کرده است، بیشترین تأکیدش بر قصیده تائیه و شرح و تفسیر نکات و ارزش‌های ادبی-سیاسی و مفاهیم و مضامین مندرج در آن است.
و بد نیست از کتاب «دعبل و ژلفا» نوشته مظفر سالاری یاد کنیم که روایتی تاریخی و عاشقانه

او با این بیت آغاز کرد: «مدارس آیات خلت من تلاوه/ ومنزل وحی مغفر العصا، جایگاه‌های تلاوت آیات قرآن را می‌یابم که دیگر خالی است و منزل‌های وحی را می‌بینیم که هواداری ندارد.»

سید محسن مصطفی زاده، دوست نا‌زنین شاعرمان-که بیش از یک سال است او را از دست داده‌ایم-در خلوت و عزلت خود پژوهش‌های عالمانه‌ای انجام داده بود و از جمله درباره دبعل پژوهش درخوری دارد. غلامرضا رضایی سهل‌آبادی نیز پایان‌نامه‌ای با عنوان «اهل بیت در دیوان دبعل خزاعی، نوشته است که در آن، علاوه بر اینکه به دیگر آثار و اشعار دبعل اشاراتی کرده است، بیشترین تأکیدش بر قصیده تائیه و شرح و تفسیر نکات و ارزش‌های ادبی-سیاسی و مفاهیم و مضامین مندرج در آن است.
و بد نیست از کتاب «دعبل و ژلفا» نوشته مظفر سالاری یاد کنیم که روایتی تاریخی و عاشقانه

قصیده تائیه-را در پیشگاه پیشوایش بخواند. دبعل خزاعی، شاعر هم‌روزگار حضرت است. اصل‌تنی کوفی دارد و دوران امام کاظم و امام رضا و امام جواد (علیهم‌السلام) را درک کرده است. تعبیر شهید مطهری درباره این شاعر ولایتی در جای خود جالب است که می‌نویسد: «دعبل، شاعر عجیبی است. به اصطلاح امروز یک شاعر انقلابی است که من خیال نمی‌کنم در عصرهای ما چنین شاعرهایی پیدا شده باشند. خودش می‌گفت پنجاه سال است که دار خودم را روی دوشم حرکت می‌دهم؛ یعنی پنجاه سال است حرف‌هایی می‌زند که باید برود سر دار. شعرهایی می‌گفت که بنی‌العباس را آتش می‌زد.»

دبعل مرثیه‌های بسیاری در مصیبت امام حسین^(ع) سروده است، اما قصیده تائیه او، از مهم‌ترین اشعار اوست. گویند که دبعل در حقیقت سرودن قصیده تائیه را در محضر امام رضا^(ع) به پایان برد.

- مشق خوب: مجموعه داستان گروهی مشهدی‌ها برای محبان نوجوان امام**

«مشق خوب» مجموعه داستانی به قلم سه نویسنده اهل مشهد، فرزانه خوش‌آهنگ و فاطمه خالخالی و علی موسی‌زاده است. نویسندگان ضمن روایت داستان‌هایی کوتاه از تاریخ زندگی امام هشتم، مخاطب نوجوان را تا اندازه‌ای با شخصیت حضرت و روزگار ایشان آشنا می‌کنند. همچنین تصویرگران کتاب، سمانه مادرشاهیان و مینا طاهری باشریک، کوشیده‌اند با جزئیات تصاویری که خلق کرده‌اند، توجه‌خواننده نوجوان کتاب «مشق خوب» را جلب و تخلیش را فعال کنند. پس از هر داستان هم صفحه خالی آورده شده تا مخاطب در آن نقاشی کند یا یادداشت بنویسد و از این طریق زمان بیشتری را با کتاب همراه شود.

داستان‌های این مجموعه گاه مستقیم به زندگی امام^(ع) می‌پردازد و گاهی هم غیرمستقیم. برای نمونه، در داستان «او می‌آید...» خواننده از زبان یک کودک که مشکلی جسمانی دارد باحضرت آشنا می‌شود: «پدر و مادرم می‌گویند: «او می‌آید و تو راحت می‌شوی.» من هم چوب‌دستی‌ام را زیر بغلم می‌گیرم و به کوچه می‌روم. یک پای من کوتاه است و هیچ کس با من بازی نمی‌کند، فقط بلدم صبح تا شب توی کوچه بایستم و منتظر بمانم، هیچ کار دیگری نمی‌توانم بکنم.

یک لنگ هیچ کاری نمی‌تواند بکند، هیچ کار. بچه‌های کوچه مرا بازی نمی‌دهند و «لنگو» صدایم می‌کنند. پدر و مادرم به خانه آن طرف کوچه اشاره می‌کنند و می‌گویند: «آخرش او به دنیا می‌آید و با تو هم‌بازی می‌شود.» آن طرف کوچه، خانه امام کاظم^(ع) است، قرار است بچه‌دار شوند و او با من هم‌بازی شود. هیچ کس با لنگوها بازی نمی‌کند، اما او هم با لنگوها بازی می‌کند هم با آن‌هایی که لنگ نیستند، این اثر را انتشارات آستان قدس رضوی به‌کوشش سیدنوید برکچیان و در ۱۱۲ صفحه به چاپ رسانده است.

وقتی قرار است از شعر رضوی و شاعرانی که در مدح و مرثیه امام رضا^(ع) شعر گفته‌اند، یاد کنیم، بی‌گمان باید اول به سراغ شاعرانی برویم که هم عصر خود امام بوده‌اند و اشعاری در ستایش این امام بزرگوار در حضور ایشان سروده‌اند. شاعرانی که پس از هجرت امام رضا^(ع) به خراسان، از مناطق مختلف نزد آن حضرت شرفیاب شدند و سروده‌های خود را عرضه داشتند.

ابونواس یکی از آن‌ها بود. وی اشعاری در وصف امام رضا^(ع) دارد که آن‌ها را در حضور ایشان خواند. ابراهیم‌بن عباس صولی دیگر شاعر ادبیات عرب است که در این عرصه طبع آزمایی کرده است. او شاعر، نویسنده، دولتمردی ایرانی‌تبار، مداح اهل بیت^(ع) بود و به تشیع گرایش داشت.

اما مشهورتر از همه دبعل خزاعی است. وی از شاعران جان و دل از دست داده جام و لالاست که با توشه‌ای گران از شعر و شور و شعور، جلای وطن کرد و سختی راه را بر خویش هموارا به خراسان و مرو رفت تا چکامه جوادانه‌اش -

- «باران دوشنبه»**، قصه‌هایی از فضایل فرزند پیامبر^(ص)

«باران دوشنبه، نیز قصه‌هایی از زندگی امام رضا^(ع) را دربر می‌گیرد. گویا نویسنده، سیدعباس صفحی، در پی این بوده تا ۱۰ قصه آموزنده (میهمان بصره، باران دوشنبه، سیب نیم‌خورده، جوانمردی، قبر من ای دبعل و...) درباره سیره عملی و فضیلت‌های اخلاقی امام^(ع) به دست دهد. کتاب مصور است و کار تصویرگری آن را اسماعیل چرخش انجام داده است. نویسنده در بخشی از آن نوشته است: «بهار آمده و رفته بود. نه مثل همیشه دست و دل‌باز که تنگ دست و بخیل. تمام جالی‌ها و گندم‌زارها خشک شده بودند. مأ‌موران «مأمون» فرصت خوبی یافتند تا چهره امام رضا^(ع) را در بین مردم تیره کنند... شب از راه رسید پیامبر^(ص) و امیر مؤمنان به‌خواب امام آمدند. پیامبر^(ص) به امام فرمودند: «فرزندم تا روز دوشنبه صبر کن! آن‌گاه از پیشگاه خداوند طلب باران کن...»

«باران دوشنبه» را انتشارات به‌نشر در ۴۸ صفحه راهی کتاب‌فروشی‌ها کرده است.

- «مسافرهشتم»**، یک‌رمان تاریخی

«مسافر هشتم: داستان زندگی امام رضا^(ع)، یک رمان تاریخی برای نوجوانان است. مژگان شیخی، نویسنده آن، در این رمان با تدارک دیدن فصل‌هایی با عنوان «بوی خوش نان»، «یک سبد خرما»، «یک روز تابستانی»، «مأمون در تالار آینه»، «پیک‌ها و پیام‌ها»، «کاروان می‌رود»، «سرزمین آب‌های فراوان»، «درخت بادام»، «هوی فراری» و

برخی اهالی قلم، به دنبال ارائه کتاب‌هایی برای مخاطبان کودک و نوجوان بوده‌اند. با توجه به آمادگی ذهنی ویژه بچه‌ها برای آموختن به نظر می‌رسد این رویکرد خردمندانه و بجاست و می‌تواند نتیجه تربیتی درخوری داشته باشد

روزنامه نگار و مدرس ویراستاری علیرضا حیدری